

ТРГ РУСКИХ КАДЕТА

ТРГ РУСКИХ КАДЕТА – изглед

Ватрогасни дом

Зграда је подигнута за време Војне границе 1785. године за потребе гостионице која се звала „Златни јелен„. Током времена коришћена је као приватна трговачка и стамбена зграда а затим као ватрогасни дом. Објекат припада по начину градње у ред великих стилских грађевина с краја 18. века, с одликама барока карактеристичног за област Војне границе, којих је било у Белој Цркви, а сада је остала једна од малобројних сачуваних грађевина из 18. века.

Грађевина је једноспратна, са укопаним подрумом. Уличне фасаде су декоративно обрађене. На фасади према улици 1. Октобра, наглашена је вертикална подела, мало избаченим ризалитом, и пиластрима. Подела фасаде је асиметрична јер ризалит заузима већи део фасаде. На ризалиту су три прозорска отвора на спрату, један прозорски и један отвор за врата у приземљу. Отвори су оперважени богатом декорацијом у виду преломљеног лука, са гирландама испод прозора. У троугаоним пољима су флорални орнаменти, који испуњавају цело поље. Забат на овој фасади је веома декоративно обрађен.

Утврђен споменик културе - Ватрогасни дом – Бела Црква, Трг Ослобођења бр. 1, Решењем бр. 287/89, Нови Сад, 23. 10. 1989., велики значај, СЛ АПВ 28/91.

Руска црква

У Краљевини СХС Руси су имали осам црквених општина од којих се једна налазила у Белој Цркви. Пошто је током 1920. и 1921. у њу стигло 324 Руса – емигранта они су у овом месту основали руску колонију. Руска црква у Белој Цркви, посвећена је Св. Апостолу и Јеванђелисти Јовану Богослову. Зидана је у периоду од 1930. до 1931. на простору данашњег Трга руских кадета. Главни ктитор храма је био кнез Димитрије Шаховски (јермонах Јован). Цркву је сазидао грађевински предузимач Јозеф Мајер из Беле Цркве по пројекту архитекте А.В.Шавцова. Крајем 1954. год. заједно са другим руским црквеним општинама предата је под јурисдикцију Српске православне црквене општине.

Црква је сазидаана у руско – византијском стилу са једним централним и два мања кубета. Изнад портала на јужној страни цркве налази се звоник са два мања звона. У унутрашњости цркве налази се иконостас чије су иконе рад сликара Ивана Павловића Трофимова, док је дрвену конструкцију, као и предмете црквеног мобилијара извео дрворезбар Петар Севастјанович Савченко.

Приземна зграда која се надовезивала на цркву и која је служила за канцеларију и стан срушен је због влаге. Остао је само подрум. Овај објекат представља значајно сведочанство о боравку руских избеглица у Белој Цркви. Објекат је у поступку утврђивања за НДК. (режим заштите 1).

Католичка црква Св. Ане

У непосредној близини данашње цркве налазила се током 18. века старија црква, која је била трошна и малих димензија, те се јавила потреба за изградњом нове и веће. 1805. године је постављен камен темељац, за нову цркву да би изградња цркве била завршена 9. новембра 1806. године. Од тог датума црква је у континуираној употреби осим са прекидима у време Мађарске буне 1848 – 49. године, када се храм користи као војни магацин.

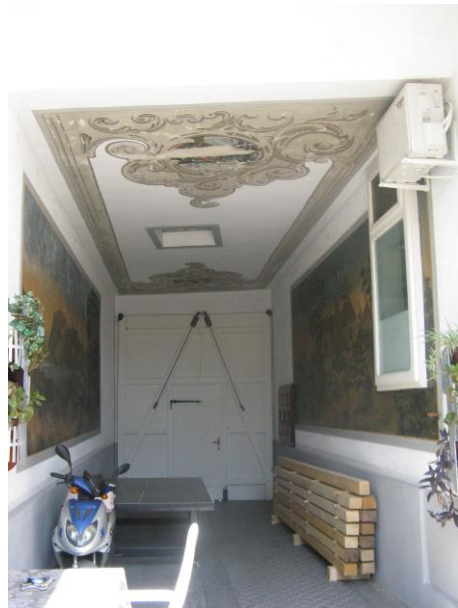
Црква је грађена у облику латинског крста који сачињавају главни брод, апсида и два бочна сакристије, као и нартекс у јужном делу храма. Црква је оријентисана у правцу југ – север, док је главно pročеље на југу. Због специфичности терене црква је постављена на узвишењу, тако да доминира тргом. Над јужном фасадом је подигнут торањ са звоником на ком су уграђени сатови. На северном делу је полукружна олратска апсида, засведена полуобличастим сводом, а са сваке стране је по једна бочна ниша у којој су смештена два бочна олтара. Олтарски простор је одвојен од наоса ниском оградом, док је у јужном делу наоса конструисана галерија постављена на два слободна стуба и 4 пиластра, тако образујући простор нартекса. На галерији су постављене оргуље. Прочеље цркве монументалних димензија, раскошно декорисано састоји се из три целине коју чини средишни ризалит који прати кулу звонока и два бочна простора увучена у односу на средњи ризалит. Прву зону чини, осим главног улаза у цркву смештеног на средини избаченог ризалита, прозор, који је фланкиран са сваке стране по једном нишом. У западној ниши је смештена статуа Св. Ивана Непомука, а у источној статуа Св. Флоријана. У зони изнад прозора у троугаоном тимпанону рељефно је представљено свевидеће око.

У другој зони pročеља, у нивоу ризалита, издваја се конструкција торња коју фланкирају две бочно постављене волуте.

Трећу зону чини сам торањ наткривен барокном капом звоника. Прочеље је рашчлањено пиластрима. Црква је зидана у неокласицистичком стилу са елементима барока. (режим заштите 1).

У овом објекту је некада био хотел „Сигл“, изграђен 1792. године, а изградила га је немачка фамилија Сигел, по којој је и добио име. Објекат је био у функцији хотела. Био је један од првих и највећих хотела у Белој Цркви, са 32 собе и 60 лежајева. Године 1893. је продат Угарском министарству одбране, које је у зградау уселило Војни гарнизонски суд, који је радио до 1918. године, када се у зграду уселила општинска и среска финансијска управа. После другог светског рата у згради је био смештен Дом здравља, пореска управа и војни одсек. Данас је у згради смештено ватрогасно друштво, одељење прекршајног суда, санитарна и финансијска инспекција. Објекат је грађен на регулационој линији улици кау угаони, спратни објекат. Фасада је малтерисана, обрађена је рустично. Приземље је од спрата одељено кордонским венцем. Прозори у приземљу и на спрату су били правоугаоног облика, заобљени у горњем делу, међутим данас су прозори на спрату замењени новим, који су у горњем делу равно завршени, док су прозори приземља остали непромењеног облика. Изнад отвора, у средишњем завршцу су декоративни маскерони. У делу фасаде испод кровног венца је украсни конзолни венац. Објекат има одлике еклектицизма. (режим заштите 1).

Кућа је грађена крајем 19. века, на регулационој линији улице, са основом у облику слова „П,, са ајнфоркапијом са десне стране. Кућа је малтерисана, има четири правоугаона прозора. Фасада је рашчлањена пиластрима који су канелурисани. У делу фасаде изнад и испод прозора је плитка геометријска декорација. Ајнфор је осликан тридесетих година 20. века. Са леве стране од улаза је слика на којој доминира Кремзерова вила, а на десној страни је композиција са мотивима из природе. Плафон ајнфора је украшен сивим рамом са два медаљона око којих су флорални украси. У дворишту се налази дрвени бунар који има конзолицу са флоралним украсима. Фасада има одлике еклектицизма. (режим заштите 2).